

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لا ای خلق عالم سر به سر گوش محمد دم زند خاموش ، خاموش
محمد را به لب درّ ثمین است ثناگوی امیرالمؤمنین است
تو گویی میرسد بر گوش جانها پیامش در زمین و آسمانها
که هر کس را منم امروز مولا علی از نفس او بر اوست اولی

اعمال روز غدیر خم:

۱-روزه گرفتن

قال الصادق (سلام الله علیه):

صِيَامُ يَوْمِ غَدِيرِ خُمٍ يَعْدِلُ صِيَامَ عُمُرِ الدُّنْيَا لَوْ عَاشَ إِنْسَانٌ ثُمَّ صَامَ مَا
عَمَّرَتِ الدُّنْيَا لَكَانَ لَهُ ثَوَابُ ذَلِكَ وَ صِيَامُهُ يَعْدِلُ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي كُلِّ
عَامٍ مِائَةَ حَجَّةٍ وَ مِائَةَ عُمْرَةٍ مَبْرُورَاتٍ مُّتَقَبَّلَاتٍ

تهذيب الأحكام، ج ۳ ص ۱۴۳

امام صادق علیه السلام میفرماید:

روزه در روز غدیر خم معادل روزه ی تمام عمر دنیاست اگر کسی به اندازه تمام عمر دنیا زنده بماند و تمام آنرا روزه بگیرد ثواب آن به اندازه ثواب روزه در روز غدیر است و روزه روز غدیر نزد خداوند عز و جل معادل صد حج و صد عمره مقبول است.

۲- نماز خواندن:

قال الصادق (سلام الله عليه): مَنْ صَلَّى فِيهِ رَكَعَتَيْنِ عَدَلَتْ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِائَةَ أَلْفِ حَجَّةٍ وَ مِائَةَ أَلْفِ عُمْرَةٍ وَ مَا سَأَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ حَاجَةً مِنْ حَوَائِجِ الدُّنْيَا وَ حَوَائِجِ الْآخِرَةِ إِلَّا قُضِيَتْ...

تهذيب الأحكام، ج ۳ ص ۱۴۳

امام صادق (عليه السلام) فرمود:

دو رکعت نماز بخواند و در هر رکعت یک مرتبه حمد و ده مرتبه قل هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ و ده مرتبه آية الكرسي و ده مرتبه اَنَا أَنْزَلْنَاهُ بِخَوَانِد، معادل صد هزار حج و صد هزار عمره است و از خدای عز و جل هیچ حاجتی از حوائج دنیا و آخرت را نخواهد، مگر اینکه برآورده شود و آن حاجت هرچه باشد.

۳- زیاد صلوات فرستادن:

قال الصادق (سلام الله عليه): ... وَ تَكْثُرُ فِيهِ الصَّلَاةُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَام... من لا يحضره الفقيه، ج ۲، ص ۹۰

امام صادق (علیه السلام) فرمود::

...و در آن روز بر محمد (صلی الله علیه وآله وسلم) و خاندانش بسیار درود بفرست، و از کسانی که نسبت به آنان ستم کردند و حقشان را انکار نمودند بیزاری بجوی

۴- براءت جستن از دشمنان اهل بیت

قال الصادق (سلام الله عليه): وَ تَبَرَّأُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ مِمَّنْ ظَلَمَهُمْ حَقَّهُمْ..
... من لا يحضره الفقيه، ج 2، ص ۹۰

و از کسانی که نسبت به آنان ستم کردند و حقشان را انکار نمودند بیزاری بجوی. ...

۵- کثرت ذکر خدا:

قال الصادق (سلام الله عليه): وَ يَنْبَغِي أَنْ يُكْثَرَ فِيهِ ذِكْرُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ
. ثواب الأعمال و عقاب الأعمال، ص ۷۴

امام صادق (علیه السلام) فرمود: و سزاوار است در آن روز خدا بسیار یاد شود.

۶- غسل کردن:

قال الصادق (سلام الله عليه):

فَإِذَا كَانَ صَبِيحَهُ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَجَبَ الْغُسْلُ فِي صَدْرِ نَهَارِهِ ... إقبال
الأعمال، ج ۱، ص ۴۷۴

امام صادق (علیه السلام) فرمود: هنگامی که صبح روز غدیر فرا رسد،
غسل در اول روز واجب می شود.

۷- توسعه بر خانواده

قال الصادق (سلام الله عليه): ... وَيَنْبَغِي أَنْ ... يُوسَّعَ الرَّجُلُ فِيهِ عَلَى
عِيَالِهِ ثَوَابِ الْأَعْمَالِ وَعِقَابِ الْأَعْمَالِ، ص ۷۴

امام صادق (علیه السلام) فرمود:

... عبادت در آن روز با عبادت هشتاد ماه برابر است، و سزاوار است در آن
روز خدا بسیار یاد شود، و بر پیامبر (صلی الله علیه وآله) بسیار درود
بفرستند، و مرد برای خانواده اش در هزینه زندگی توسعه دهد..

۸- شکر نمودن برای این نعمت ولایت

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (سلام الله عليه) ... : ثُمَّ تَقُومُ وَ تُصَلِّي
شُكْرًا لِلَّهِ تَعَالَى رَكَعَتَيْنِ إقبال الأعمال ج ۱ ص ۴۷۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند:

...هنگامی که ظهر روز غدیر رسید: مجلسی را با آرامش و سکون و وقار و هیبت و تواضع قرار می دهی. و می گویی:

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ كَمَا فَضَّلَنَا فِي دِينِهِ عَلَيَّ مِنْ جَدِّ وَعِنْدَ وَفِي نَعِيمِ
الدُّنْيَا عَلَيَّ كَثِيرٍ مِمَّنْ عَمَدَ وَهَدَانَا بِمُحَمَّدٍ نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَشَرَفَنَا
بِوَصِيِّهِ وَخَلِيفَتِهِ فِي حَيَاتِهِ وَبَعْدَ مَمَاتِهِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ صَلِّ اللَّهُ عَلَيْهِ
وَأَقِمْتِ وَنَحْنُ مَوَالِيهِ وَأَوْلِيَاؤُهُ

سپس بلند می شوی و از جهت شکرگزاری برای خدای متعال دو رکعت نماز می خوانی...

۹- آراستن:

رَوَاهُ عَنِ الرَّضَا (سَلامُ اللهِ عَلَيْهِ) قَالَ: ... وَ يَوْمَ لُبْسِ الثِّيَابِ وَ نَزْعِ السَّوَادِ وَ
يَوْمِ الشَّرْطِ الْمَشْرُوطِ وَ يَوْمِ نَفْيِ الْعُمُومِ.

... وَ هُوَ يَوْمُ الزَّيْنَةِ فَمَنْ تَزَيَّنَ لِيَوْمِ الْغَدِيرِ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ كُلَّ خَطِيئَةٍ عَمِلَهَا
صَغِيرَةً أَوْ كَبِيرَةً وَ بَعَثَ اللَّهُ إِلَيْهِ مَلَائِكَةً يَكْتُبُونَ لَهُ الْحَسَنَاتِ وَ يَرْفَعُونَ لَهُ
الدَّرَجَاتِ إِلَى قَابِلٍ مِثْلَ ذَلِكَ الْيَوْمِ فَإِنْ مَاتَ شَهِيداً وَ إِنْ عَاشَ عَاشَ
سَعِيداً إقبال الأعمال، ج ۱ ص ۴۶۴

حضرت رضا علیه السلام فرمود:

... و روز پوشیدن جامه نیکو و درآوردن لباسهای سیاه ، و روز شرط
مشروط و روز زدودن غمها. ...

.... غدير روز زينت است، هر كس در روز غدير خود را زينت كند خداوند
خطاهای کوچک و بزرگ او را می‌آمزد، و فرشتگانی را مبعوث می‌کند که
تا سال دیگر در چنین روزی برای او حسنات بنویسند، و درجات او را بالا
برند، و اگر در آن سال بمیرد شهید مرده است، و اگر زنده بماند سعادت‌مند
خواهد بود.

۱۰- کنار گذاشتن غم و اندوه

رَوَاهُ عَنِ الرَّضَا (سلام الله عليه) قَالَ: ... وَ يَوْمُ نَفَى الْعُمومِ [الْهُمومِ] ...
إقبال الأعمال، ج ۱، ص ۴۶۴

و روز زدودن غمها است

۱۱- کنار گذاشتن گناه

رَوَاهُ عَنِ الرَّضَا (سلام الله عليه) قَالَ: وَ يَوْمُ تَرْكِ الْكَبَائِرِ وَ الذُّنُوبِ.....
إقبال الأعمال ج ۱ ص ۴۶۴

حضرت رضا عليه السلام فرمود:

و روز غدير روز رسيدن به رحمت خداوند و روز پاکی و ترک گناهان بزرگ
و کوچک و روز عبادت است...

۱۲- شب زنده داری

الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (سلام الله عليه): ... وَإِنَّهُ لَيَوْمٌ صِيَامٍ وَ قِيَامٍ وَ إِطْعَامٍ وَ صَلَهِ الْإِخْوَانِ وَ فِيهِ مَرَضَاتُ الرَّحْمَنِ وَ مَرْغَمَةُ الشَّيْطَانِ إِبْرَاهِيمُ الْأَعْمَالِ ج ۱ ص ۴۶۶

مفضل بن عمر گوید: امام صادق علیه السلام به من فرمود:

... و براستی روز غدیر، روز صیام و شب زنده داری و إطعام و صله ی برادران (مومن) است و در آن رضایت (خداوند) رحمان و ذلت و خواری شیطان است.

۱۳- روز چشم پوشی از گناه شیعیان امیرالمؤمنین است.

رَوَاهُ عَنِ الرَّضَا (سلام الله عليه) قَالَ: ... وَ يَوْمُ الصَّفْحِ عَنْ مُذْنِبِي شِيعَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ... إِبْرَاهِيمُ الْأَعْمَالِ ج ۱ ص ۴۶۴

حضرت رضا علیه السلام فرمود: ... و آن روز گذشت از شیعیان گناهکار امیرالمؤمنین علیه السلام است.

۱۴- روز محبت به دیگران

رَوَاهُ عَنِ الرَّضَا (سلام الله عليه) قَالَ: ... وَ يَوْمُ التَّوَدُّدِ ... إِبْرَاهِيمُ الْأَعْمَالِ ج ۱ ص ۴۶۴

حضرت رضا علیه السلام فرمود: ... غدیر روز دوستی است. ...

۱۵- روزی عیدی دادن و انفاق کردن

قال الصادق (سلام الله عليه): ... وَ الدَّرْهَمُ فِيهِ بِأَلْفِ أَلْفِ دِرْهَمٍ قَالَ لَعَلَّكَ تَرَى أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ خَلَقَ يَوْمًا أَعْظَمَ حُرْمَةً مِنْهُ لَا وَاللَّهِ لَا وَاللَّهِ لَا وَاللَّهِ ... تهذيب الأحكام ج ۳ ص ۱۴۳

امام صادق (علیه السلام) فرمود: ... انفاق یک درهم در روز غدیر برابر با هزار هزار درهم در سایر روزهاست. سپس فرمود: شاید گمان کنی که خداوند عزوجل روزی را آفریده باشد که حرمت آن از روز غدیر بیشتر باشد، پس سه بار فرمود: نه، به خدا قسم چنین نیست. ...

۱۶- روز اطعام دادن مؤمنین

رَوَاهُ عَنِ الرَّضَا (سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهِ) قَالَ: وَ مَنْ أَطْعَمَ مُؤْمِنًا كَانَ كَمَنْ أَطْعَمَ جَمِيعَ الْأَنْبِيَاءِ وَ الصِّدِّيقِينَ . . . إقبال الأعمال ج ۱ ص ۴۶۴

حضرت رضا علیه السلام فرمود: و کسی که در روز غدیر مؤمنی را اطعام کند مانند این است که همه پیامبران و صدیقان را اطعام کرده باشد. ...

۱۷- روز رفع حاجات مؤمنین

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (سلام الله عليه)....: وَ أَقْضِ حَوَائِجَ
إِخْوَانِكَ إِعْظَامًا لِيَوْمِكَ وَ خِلَافًا عَلَى مَنْ أَظْهَرَ فِيهِ الْإِعْتِمَامَ وَ الْحُزْنَ ضَاعَفَ
اللَّهُ حُزْنَهُ وَ غَمَّهُ (إقبال الأعمال ج ١ ص ٤٧٤)

امام صادق (عليه السلام) فرمود:.... و خواسته هایشان را برآورده ساز و در
مخالفت کسی که اظهار غم و اندوه می کند که خدا غم و اندوهش را
مضاعف کند..

۱۸ روز صله رحم است

قال الصادق (سلام الله عليه):....وَيَنْبَغِي لَكُمْ أَنْ تَتَقَرَّبُوا إِلَى اللَّهِ تَعَالَى..... وَ
صِلَّةِ الرَّحِمِ وَ صِلَّةِ الْإِخْوَانِ فَإِنَّ الْأَنْبِيَاءَ ع كَانُوا إِذَا أَقَامُوا أَوْصِيَاءَهُمْ فَعَلُوا
ذَلِكَ وَ أَمَرُوا بِهِ

مصباح المتجهد ج ٢، ص ٧٣٦

امام صادق علیه السلام میفرماید:..... و صله رحم و صله برادران به خداوند
متعال تقرب جویند، که انبیاء زمانیکه اوصیاء خود را إقامة می کردند این
کارها را انجام می دادند و دیگران را به آن امر می کردند..

۱۹- روز ملاقات برادران مؤمن و سلام و مصافحه

قال الرضا (سلام الله عليه): وَ إِذَا تَلَقَّيْتُمْ فَتَصَافَحُوا بِالتَّسْلِيمِ وَ تَهَانُوا
النُّعْمَةَ فِي هَذَا الْيَوْمِ... مصباح المتعبد و سلاح المتعبد ج ٢ ص

٧٥٢

امام رضا(عليه السلام) فرمودند: وقتی یکدیگر را ملاقات کردید با سلام
مصافحه کنید و نعمت به یکدیگر ببخشید

٢٠- افطاری دادن

قال الصَّادِقَ (سلام الله عليه):

... وَ مَنْ فَطَرَ فِيهِ مُؤْمِنًا كَانَ كَمَنْ أَطْعَمَ فِئَامًا وَ فِئَامًا وَ فِئَامًا فَلَمْ يَزَلْ يَعُدُّ
إِلَى أَنْ عَقَدَ بِيَدِهِ عَشْرًا ثُمَّ قَالَ أَ تَدْرِي كَمْ الْفِئَامُ قُلْتُ لَا قَالَ مِائَةٌ أَلْفٍ كُلُّ
فِئَامٍ كَانَ لَهُ ثَوَابٌ مِنْ أَطْعَمَ بَعْدَهَا مِنَ النَّبِيِّينَ وَ الصِّدِّيقِينَ وَ الشُّهَدَاءِ فِي
حَرَمِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ سَقَاهُمْ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ... تهذيب الأحكام ج

ص ١٤٣

امام صادق (عليه السلام) فرمود: ... هر کس در روز غدیر مؤمنی را افطاری
دهد، مانند کسی است که فئامی را اطعام کرده است و ۱۰ بار واژه فئام را
تکرار کردند. سپس فرمودند: آیا می دانی که یک فئام چقدر است؟ گفتیم:
نه. فرمود: هر فئام صد هزار نفر است که پاداش کسی را دارد که در روز
قحطی و گرسنگی به این تعداد از پیامبران و صدیقان و شهدا را در حرم
خداوند اطعام و سیراب کرده باشد.

۲۱- نیکی کردن به برادران مؤمن

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (سلام الله عليه): وَ أَكْثَرُ
بِرَّهُمْ... مصباح المتبهجد، ج ۲، ص ۷۳۶

امام صادق علیه السلام میفرماید: و بخاطر بزرگداشت این روز برادرانت را
اطعام ده و به آنها بسیار نیکی کن

۲۲- زیارت امیرالمؤمنین علیه السلام

الْمُفَضَّلُ بْنُ عُمَرَ قَالَ

دَخَلْتُ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (سلام الله عليه) فَقُلْتُ إِنِّي أَشْتَاقُ إِلَى الْغُرَى قَالَ
فَمَا شَوْقُكَ إِلَيْهِ قُلْتُ لَهُ إِنِّي أَحِبُّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (سلام الله عليه) وَ أَحِبُّ أَنْ
أُزَوِّرَهُ قَالَ فَهَلْ تَعْرِفُ فَضْلَ زِيَارَتِهِ قُلْتُ لَا يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ - فَعَرَّفَنِي ذَلِكَ

قَالَ إِذَا أَرَدْتَ زِيَارَةَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (سلام الله عليه) فَأَعْلَمْ أَنَّكَ زَائِرٌ عِظَامِ
آدَمَ وَ بَدَنَ نُوحٍ وَ جِسْمَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (سلام الله عليه) كامل الزيارات،
ص ۳۸

مفضل بن عمر چنین حکایت کرد:

گفت: محضر امام صادق علیه السلام داخل شده عرض کردم: مشتاقم که
به غری بروم حضرت فرمودند: چه اشتیاقی به آن داری؟ عرض کردم: امیر
المؤمنین علیه السلام را دوست داشته و به زیارتش علاقمند هستم.

